

Työ hyvinvoinnin ja uuteen kulttuuriin sopeutumisen perustana: miten maahanmuuttajien työllistymistä voidaan edistää?

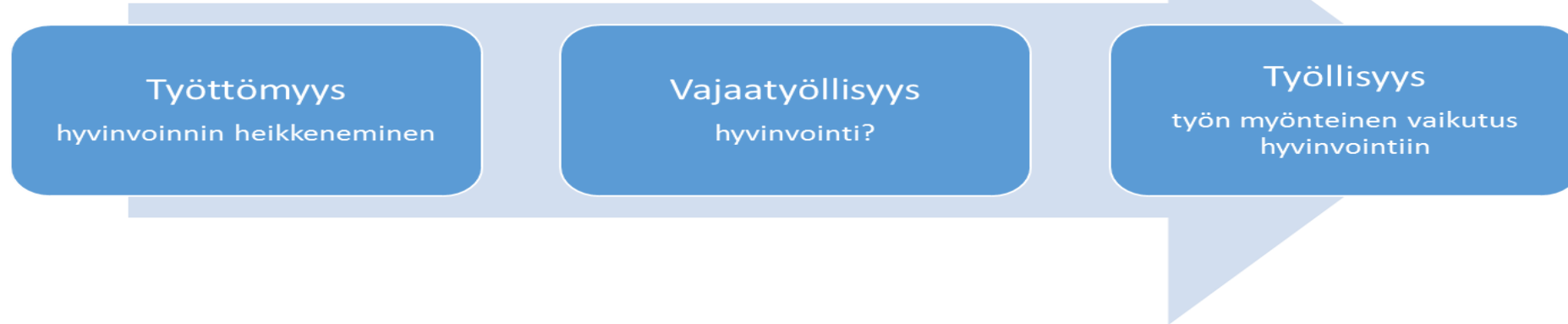
14.2.2018

Anu Yijälä & Tiina Luoma
Helsingin kaupunginkanslia,
kaupunkitutkimus ja -tilastot

Polkuja vajaatyöllisyydestä työllisyyteen

- 26 koulutetun maahanmuuttajan haastattelut

- Vähän koulutusta vaativat **sisääntulotyöt** auttaneet etenkin **eurooppalaistaustaisia** etenemään työuralla
 - Lisäksi kielen ja kulttuurin oppiminen, sosiaalisten verkostojen laajeneminen, tunne yhteiskuntaan kuulumisesta
- Myös **työharjoittelut** edistäneet työllistymistä oman alan tehtäviin
 - Parhaimmillaan samanlaisia psykologisia, kulttuurisia ja sosiaalisia hyötyjä kuin palkkatöissä

Osaamista vastaamaton työ ei kuitenkaan voi olla pysyvä ratkaisu

- **Sisääntulotöiden hyödyt** eivät jakaudu tasaisesti:
 - **Venäläistaustaisten** on vaikea päästä sisääntulotöihin mutta myös edetä niistä koulutusta vastaaviin tehtäviin
 - **Turvapaikanhakijataustaiset** etsivät ensisijaisesti osaamistaan vastaavia tehtäviä: koulutus tärkeä osa identiteettiä!
- **Työharjoittelusta** voi muodostua **kierre** etenkin **pakolaistaustaisille**
 - Jatkuvuuden puute ja elämän suunnittelemattomuus voivat heikentää hyvinvointia
- **Epämieluisa työ** voi aiheuttaa stressiä ja heikentää hyvinvointia

Vajaatyöllisyys voi edistää taloudellista sopeutumista – tai hidastaa sitä

- **Uudelleen kouluttautuminen** ja **kielen opiskelu** voivat näyttäytyä parempana vaihtoehtona kuin epätyytyttävä työ
 - Silti työnantajat arvostavat **Suomessa hankittua työkokemusta**
- **Epätyypillisten työsuhteiden** yhteys taloudelliseen sopeutumiseen
 - Työ ei aina takaa taloudellista pärjäämistä: **sosiaalituot** ovat usein välttämättömiä
 - Riippuvuus yhteiskunnan tarjoamista tuista **heikentää itsetuntoa** ja aiheuttaa tunteen yhteiskunnan pohjimmaisena olemisesta
 - Etenkin **byrokratialoukku** vähentää halua kerryttää työkokemusta osa-aikaista tai lyhytkestoista työtä tekemällä

Ehdotuksia korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämiseen

- Maahanmuuttajien toiveena henkilökohtainen ja pitkäkestoinen **uraohjaus ja neuvonta**
 - Mahdollisuuksia muillekin kuin ekstroverteille yrittäjäkansalaisille!
 - Työvoimapalveluihin ja organisaatioihin **lisää resursseja** yksilöllisten kykyjen tunnistamiseen ja hyödyntämiseen
- **Paperisota** ei saa olla este työnteen kannattavuudelle: vajaatyöllisyyskin voi lisätä (työ)kulttuurin ja kielen tuntemusta
- Työttömät maahanmuuttajat tarvitsevat mahdollisuuksia **kohdata suomalaisia** ja tehdä asioita, joissa voi tuntea itsensä hyödylliseksi

Kiitos mielenkiinnosta!

**Raportti luettavissa maaliskuussa Polkuja työhön -hankkeen sivuilla:
www.polkujatyohon.fi/julkaisut**

POLKUJA
TYÖHÖN

Lisätietoja:

Anu Yijälä (anu.yijala@hel.fi) & Tiina Luoma (tiina.m.luoma@hel.fi)

Julkaisut: <http://ulkomaalaistaustaisethelsingissa.fi/fi/tutkimukset>